

**Tractatus Exegeticus Ad Librum III. Decretalium Gregorii
IX. Contractus in specie secundum rubricarum ordinem
exponens**

Scharz, Oddo

Salisburgi, 1738

§. VI. Negotia quædam locationi conductioni affinia referuntur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63816](#)

pore conductionis perspectum habuit, pensio ei non remittitur. Arg. l. 9. §. 1. ff. b. tit. Gail. lib. 2. observat. 33. num. 21.

56 Dubitatur V. An Clerici, quibus quæstus causâ possessiones, & prædia fæcularia conducere vetitum est in cap. 1. Ne Clerici vel Monach. si ejusmodi prædia, quæ multam curam, & sollicitudinem requirunt, nihilominus conducant, possint invitis quoque locatoribus à contractu recedere, & si recesserint, num locatoribus ad interesse teneantur? Hoc dubium proponit Boehmerus ad b. t. §. 9. & resolvit, quod possint impunè recedere, nec interesse locatori præstare teneantur. Ratio est, quod & Clerici peccent tam ampla prædia conducendo, utpote quo sit, ut ab officiis suis spiritualibus ritè obeundis abstrahantur, animûmque, quem Divinis occupatum habere debent, totum in terrena, & fæcularia

effundant: & etiam locator peccet, quippe qui scivit, aut faltem scire debuit conditionem, & impedimentum conductoris, per l. 19. ff. de R. J. ubi dicitur, quod qui cum alio contrahit, non debeat esse ignarus conditionis ejus, cum quo contraxit. Adeoque tali casu culpa cum culpa compensatur. Attamen ut talis recessus licite fiat, sententia judicis clericum ab hac lege absolvientis præcedere debet.

Denique, ut conductor obligatio-57 nibus suis satisfaciat, datur locatori, ejusque hæredibus actio locati, quæ agit adversus conductorem, ejusque hæredes ad præstandum omne id, quod ex natura contractus præstandum est, scilicet ad rem locatam finito usu restituendam, fartam, & integrum, & simul ad mercedem solvendam, prout hæc fusiùs jam suprà à nobis deducta sunt. Vid. Boehmer. de ast. secl. 2. cap. 8. §. 103. & seqq.

§. VI.

Negotia quædam locationi conductioni affinia referuntur.

S U M M A R I A.

58. Locationi conductioni affinis est contractus sociæ, qui explicatur. 59. Quo etiam pertinet admodum. 60. Item Contractus affitus. 61. Et Contractus Libellarius, quorum natura cum suis effectibus exponitur.

58 **S**unt quædam alia negotia, quæ locationi admodum propinqua sunt, quæ subinde pro complemento h.t. strictim referre placet. Inter hæc primo loco nominari meretur contractus sociæ, qui ab Andrea Wegens Tract. de Locat. Cond. cap. 13. num. 5. describitur, quòd sit contractus consensualis quo pecudum, ut plurimum

(taxationis gratiâ) æstimatarum usus pro viliori mercede annua, aut certa fructuum parte alicui conceditur, ea lege, ut si quæ istarum pereant, accipiens, vel æstimationem præstet, vel alias in demortuarum locum substituat, & propterea ejusmodi pecora vocantur communiter ferrea pecora eisern Vieh. Tenetur subinde conductor periculum-

mor-

U 2

mortis in se suscipere, ex qua causa (ut servetur contractus æqualitas) pro usu vilior merces constituitur. Quodsi tamen lues insperatè conducta pecora aut omnia, aut pleraque depopuletur, & perimat, hoc damnum locator ferre debet, quia de hoc casu insolito tempore contractus contrahentes cogitasse non presumuntur. Wegens cit. Tract. cap. 7. num. 280. Propinquitas hujus contractus cum locatione in eo constituit, quod utrobique consensus, rei usus, & merx interveniat, ac pleraque, etiam locationis conductionis naturalia retineat. Plura de hoc contractu vide apud 59 Stryck. ad b.t. §. 8. & seqq. II. Huc spectat Admodiatio, quod est Gallicum vocabulum, & nobis Germanis significat die Verpachtung, oder Verzinnung deren Renten, Steuten, Ambts-Gebühren ic. & describitur, quod sit conventio, qua alicui locantur reditus pro certa, eadēmque annua mercede, si fuerint certi reditus alicujus provinciæ, dicitur propria, si omnis generis reditus ad provinciam non spectantes, impropria salutatur, contractus hic à locatione conductione in effectu non differt, sed tantum ex objecto. Vid. Tabor Dissert. de Admodiat. III. Contractus, qui vocatur affitus ab Italico dare à fitto, juxta multos à locatione non differt, nisi nominis sonò ut testatur Stryck. b.c. §. 25. juxta alios verò confunditur cum colonia partiaria, ubi scilicet prædium rusticum non pro pecunia, sed pro parte fructuum, videlicet umb die Helfste, umbs Drittel impensis, & periculo conducentis locatur, qui propterera colonus partiarius, Halb-Bauer nuncupatur. l. 35. in fin. ff. l. 21. C.b.t.

Panormit. ad cap. 3. b.t. num. 14. Magnif. P. König b.t. num. 4. Hunc contractum aliqui referunt ad societatem propter textum in l. 25. §. 6. ff. b.t. ubi dicitur, quod colonus partiarius *QUASI SOCIETATIS JURE* & *damnum*, & *lucrum cum domino fundi partitur*. Alii ad locationem proprius accedere existimant, ut Magnific. P. Schmier l. 3. Tract. 3. cap. 2. num. 380. Stryck. ad b.t. num. 15. quibus etiam ad stipulor cum Panormitanus ad cap. 3. b.t. num. 15. propter vicinitatem, & similitudinem cum locato, cum quo tamen hoc assertum rursus ita limito, quod in materia stricta appellatione locationis non veniat iste contractus. IV. Affinitatem quoque habere videtur 61 cum locatione contractus libellarius, quo res in alium transfertur venditionis jure, interveniente scriptura, & certa pecunia summa initio pretii nomine constituitur, ea lege, ut emptor quotannis levem quandam pensionem persolvat, & insimul contractum hunc determinato tempore, numerato rursus pretio vel certo, vel arbitrario renovet. Stryck. b.t. §. 40. Lauterbach. ad Tit. ff. si ager vectigal. §. 24. Matth. Stephan. ad Nov. 7. num. 8. Solet hic contractus plerumque in gratiam emptoris iniri, qui paratum nummum pro exsolvendo integro pretio non statim ad manus habet. Huic subinde venditor solet tot terminos pro solutione facienda præfigere, ut interim commode tantum ex fructibus capere possit, quo pretium integrum ita successivè exsolvat. Exemplo rem declarat Stryckius, habeo e.g. prædium, cuius æstimatio est 10000. Thalerorum. Hoc amico cuidam vendere volo, qui tantum solvere

vere nequit, ergo sub hac lege ipsi vendo, ut pretium solvat ab initio 2000. Thal. & annum Canonem 100. Thal. ita tamen, ut singulis decenniis hos 2000. Thaleros de novo exsolvat. Habet hic contractus id peculiare, quod dominium rei venditae in emptorem transferat, quia traditur ipsi ex titulo emptionis, perpetuoque rem tenet sub conditione renovationis, adeoque po-

test eam vendere, inconsulto licet domino, à quo rem sub hac lege accepit: Propter hunc tam insignem effectum ex parte emptoris prohibentur in Nov. 7. princ. & cap. 1. bona Ecclesiastica per contractum *libellarium* alteri concedi, ne Ecclesia inde damnum, & jacturam rerum suarum incurrat. Matth. Stephani ad d. Nov. num. 9.

APPENDIX.

De Emphyteusi.

TAM propinqua necessitudine Contractus *emphyteuticarius* conjungitur cum *locatione, conductione, & emptione, venditione*, ut Justiniano teste in §. 3. *Inst. de locat. cond.* inter veteres dubitatum fuerit, rectiusne *locationi*, an *emptioni* accenseri mereatur; idcirco binis his Contractibus à nobis in præcedentibus Titulis expositis Contractum *Emphyteuticarium* subjungimus.

§. I.

Contractus Emphyteuticarii natura, origo, & varietas describitur.

SUMM ARIA.

1. *Emphyteusis triplex acceptio, propria hujus loci est, prout spectatur in ratione Contractus, & sub hac definitur.* 2. *In Emphyteusi Ecclesiastica requiritur Scriptura, in quantum res Ecclesiastica alienatur. In Emphyteusi seculari Contractus solo consensu citra Scripturam perficitur.* 3. *Opposito resolvitur.* 4. *Est Juris Gentium, non Juris Civilis, ut alii volunt.* 5. 6. *Objectum Emphyteusis, est res immobilis, & annuus Canon.* 7. *Dividitur in Ecclesiasticam, & Secularem.* 8. *In novam, & veterem.* 9. *In bæreditariam, & non bæreditariam.* 10. *Huc etiam refertur Emphyteusis ex pacto, & providentia.* 11. *In Emphyteusi, abstrabendo à consuetudine, etiam fœmine possunt succedere.* 12. *Emphyteusis rursus alia est perpetua, alia temporalis.*